75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 80. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 30-го КВІТНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 30, 1968 No. 80. VOL. LXXV.

ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ, ГОЛОВНИЙ КАСИР УНС, ПОМЕР НА 58-МУ РОЦІ ЖИТТЯ

Джерзі Сити. — Минулої суботи, 27-го квітня 1968, тут у Медичному Центрі о год. 5-ій по полудні помер на 58-му році життя сл. п. Іван Кокольський, головний касир Українського Народного Союзу, довголітній член його Головного Уряду, один з найвидатніших союзових та громадських діячів з-поміж молодшої, народженої в Америці української генерації. Смерть наступила після атаки серця, що трапилося у вівторок, 23-го квітня. Покійний осиротив дружину Анну, уроджену Казан, дві дочки: Корнелію, замужну Гурд, і Йоанну, внуків Сузанну й Івана Алена, та братів Олександра і Йосифа, як і велику українську Громаду, зокрема союзову. Вся родина Покійного живе у Вунсакет, Ровд Айленд, звідки походив і Покійний та де він проживав перед вибором на головного касира УНС на останній 26-ій конвенції УНС в Шикаго в 1966-му році. Адреса Дружини Покійного: Mrs. John Kokolski, 229 Huntington Ave., Woonsocket, R.I.

Сл. п. Іван Кокольський

Похорон в середу у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Тіло покійного Івана Кокольського перевезено в понеділок, 29 квітня, з Джерзі Сити до Вунсакет, до похоронного заведення Dipardo Funeral Home, 75 Harris Avenue, Woonsocket, R.I., де у вівторок, 30-го квітня, о год. 7.30 ввечері будуть відправлені парастас і панахида. Похоронні обряди почнуться у Вунсакет в середу, 1-го травня, о год. 9.30 рано в місцевій українській православній церкві св. Михаїла. Після Служби Божої і панахиди в церкві, похоронна валка вирушить до Савт Бавнд Бруку в Ню Джерзі, де на Українському Православному Цвинтарі при Консисторії УПЦ в ЗСА і відбудеться останній похоронний обряд з участю Родини, представників УНСоюзу та Громадянства.

Несподівана недуга

Покійний Іван Кокольський — як виявляється — вже від деякого часу дещо нездужував на серце, але це недомагання ніколи не становило будь-якої проблеми ані для нього самого, ані для його співпрацівників. Тому й нагла атака серця була для всіх трагічною несподіванкою. Попередня неділя, 21-го квітня, була Великоднем за юліянським календарем, що його придержувався Покійний з родиною. Цей Великдень, не сподіваючись, що він буде останнім в його житті, провів сл. п. Іван Кокольський в гурті своєї родини у Вунсакет. До свого все ще провізоричного мешкання повернувся він в понеділок, 22-го квітня, ввечері. У вівторок, 23-го квітня, він — як і кожного робочого дня, зібрався вранці, щоб піти до праці в Головній Канцелярії УНСоюзу. Готовий до відходу, відчув біль у грудях і, передчуваючи лихо, покликав телефоном канцелярію. Його негайно відвідали заступник гол. предсідника Володимир Сохан та ред. А. Драган і, побачивши серйозність ситуації, покликали ратункове поготівля. Упродовж кількох хвилин до мешкання зголосилися два поліцисти із ручним апаратом для допомоги у віддиху, а за кілька дальших хвилин шпитальний автомобіль забрав недужого до Медичного Центру, одного з найбільших та наймодерніших шпиталів в Америці. Недужого приміщено у відділі інтенсивної опіки й ним зайнявся спеціяліст в серцевих недугах, д-р Арбайт. Лікар відразу пізнав серйозність недуги та поставив недужого на список критично хворих. Негайно повідомлено дружину Анну, яка приїхала вже першого дня разом з дочкою Корнелією, до яких в наступному дні долучилася дочка, студентка коледжу Йоанна, та чоловік Корнелії Ален Гурд. Вони перебували біля недужого аж до його смерти. У вівторок перед полуднем відвідав недужого Владика Мстислав, Архиєпископ Української Православної Церкви в ЗСА, до якої Іван Кокольський належав. Відвідав недужого й місцевий український католицький парох та декан Ню Джерзі о. Антін Борса, який в середу, 24-го квітня, відправив Службу Божу на інтенцію недужого. Користаючи з дозволу лікаря на тільки дуже обмежені відвідини біля недужого, його постійно відвідував головний предсідник Йосип Лисогір, його і родину в шпиталі відвідав головний секретар д-р Ярослав Падох а заступник гол. предсідника Володимир Сохан від самого початку був головним опікуном не тільки недужого, але зокрема його родини, яка цієї опіки в чужому для неї місті дуже потребувала. За станом здоров'я, згл. недуги Івана Кокольського постійно слідкував, на прохання Екзекутиви УНС, головний лікар УНС д-р Григорій Явний, що є резидентом Медичного Осередку, в якому недужий перебував.

Проти надії сподівались

Уже перша лікарська діягноза виявляла, що не має великої надії на вдержання при житті недужого. Дві комори серця бились в інший такт і треба було їх реґулювати медичним апаратом. Виявилось пошкодження і серцевого м'язня, як і серцевої стіни. Лікарі мали ще деяку надію, що при допомозі медичного апарату можна буде вдержати недужого при житті так, що серце зміцніє, але це вже були сподівання проти надії. Серце не тільки не кріпшало, але з кожною годиною послаблювалось, аж перестало битись.

Трагічна вістка

Вістка про смерть головного касира УНСоюзу швидко рознеслася не тільки в околиці, але й по цілій країні. Трагічну вістку передано телефоном або телеграмою всім членам Головного Уряду УНС в Америці і Канаді. Її болюче відчули й прийняли всі, без уваги на походження, віровизнання чи організаційну приналежність, бо й Покійний, мавши свої переконання і погляди, ставився до всіх з пошаною і респектом та всім одноково щиро й віддано, відповідно до своїх сил і спроможностей, служив та допомагав.

Місцевий український католицький парох і декан Ню Джерзі впреп. о. Антін Борса, який є теж членом Головного Уряду Союзу Українців Католиків „Провидіння", виявив і потвердив цю нашу соборність духа не тільки відвідинами недужого, але й опісля доручивши на всіх Богослуженнях в неділю, 28-го квітня, згадати про смерть Покійного та закликати до молитов за спокій його душі.

Праведна душа

„Праведна душа", „золота душа" — це слова, що ними найчастіше характеризували покійного Івана Кокольського за його життя його співробітники й ті, що його знали. Таким він і був. Здавалося, що він сам найглибше переживав та сумував, якщо він із будь-яких незалежних від нього причин не міг піти назустріч його побажанням, та допомогти. Його прямолінійність, відданість справі і праці та його чесноти завжди світитимуть прикладом та назавжди збережуть добру пам'ять про нього.

Життєвий шлях сл. п. Івана Кокольського

Іван Кокольський, що був вибраний останньою 26-ою Конвенцією в травні 1966-го року у Шикаґо на головного касира УНСоюзу, прийшов на світ у місті Вунсакет, у стейті Ровд Айленд 10-го лютого 1910 в сім'ї українських поселенців Томи і Франки з Кармазинів Кокольських, які прибули до цієї щасливої країни з Галичини, точніше з повіту Скалат у Західній Україні. Батьки дали йому гарне виховання і високу освіту, та, найважливіше, виростили його в любові до свого роду, вивчили його української мови та й виховали в українській традиції. Батьківське виховання прив'язало Івана Кокольського з українською громадою і він був постійно в ній діяльний. Іван Кокольський отримав також солідну загальну і спеціялізовану освіту. Після закінчення початкової і середньої школи у Вунсакет, він учився на вечірніх курсах коледжу бизнесової адміністрації, а потім студіював книговодську рахунковість в Браєнт коледжі. Після закінчення студій він зайняв пост суперінтендента шкільних будинків у системі публічного шкільництва у Вунсакет і на тому пості працював до часу переходу на працю касира в Українському Народному Союзі з початком липня 1966 р.

Іван Кокольський не тільки довголітній, бо 30-річний постійний член УНС, але також відданий союзовий діяч, який понад 20 років вів один із найбільших Відділів УНС в Ню Інґленд, а саме 206 Відділ. В 1946 році Іван Кокольський був вперше обраний повноправним делеґатом на 20-ту Конвенцію УНС в Гаррісбурґу, а вже на 21-ій Конвенції в Питсбурґу в 1946 р. він був обраний на пост головного радного і на цьому пості залишився аж до 25-ої Конвенції УНС в Ню Йорку, де його вибрали до складу Контрольної Комісії. На останній Конвенції в Шикаґо йому довірено понад тридцять один мільйонів долярів майна УНСоюзу, яке за його короткого урядування збільшилося на дальших два мільйони.

Іван Кокольський був діяльний не тільки у Союзі. Він займав різні пости в інших українських організаціях і працював довгі роки в українській зорганізованій громаді у своєму місті. Ще в 1935 році він був вибраний на віце-президента Ліґи українських клюбів у ЗДА — одної з перших організацій української молоді на терені Америки. В 1951 році на соборі Української Православної Церкви в ЗСА в Ню Йорку він був обраний на члена Митрополичої Ради і Консисторії цієї Церкви.

Був діяльний в місцевому Відділі УККА, і був делеґатом на два Конґреси Українців Америки, а саме в Ню Йорку і в Вашинґтоні. Був головою Фінансової Комісії Підготовного Комітету для Світового Конґресу Вільних Українців в 1967-му році. Від років Іван Кокольський брав дуже активну участь у житті української громади у Вунсакет. Довгі роки він був головою Комітету Об'єднання Українських Організацій у своєму місті і на цьому пості виявив організаційний хист. Під час великої акції допомоги втікачам в Европі, Іван Кокольський включився в цю акцію допомоги, що її вів Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, і виявив себе не тільки в організаційній роботі, але й у збірці фондів і збірці та висилці допомогових пакетів. Він їздив на зустріч новоприбуваючим до порту у Бостоні, спонзорував прибуття нових іміґрантів і організував для них першу допомогову опіку. Іван Кокольський виявив діяльність у збірці фондів на пам'ятник Шевченкові у Вашинґтоні. Він також зорганізував поїздку українців із Вунсакету на відкриття цього пам'ятника у столиці ЗСА.

Іван Кокольський був одружений з Анною з дому Казан, та, крім дружини, осиротив дві дочки, Корнелію, що замужня і носить прізвище Гурд, і Йоанну, яка закінчує коледж. Сім'я Кокольських у Вунсакет належить до української церкви, а самий Іван Кокольський служив у церковній раді, як також давніше співав у церковному хорі. Любив спорт і сам брав участь у змаганнях у кошівці і відбиванці. Любив також театр, пробував своїх сил на аматорській сцені, та й брав участь в чоловічому хорі бандуристів.

В особі Івана Кокольського Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу був дістав відданого і випробуваного народного діяча зпоміж української молоді, що вже народилась і виховалась поза рідним краєм. Його передчасна смерть є великою втратою для його родини, для УНСоюзу та для всієї української громади й українського народу, для яких він усе своє життя трудився.

Вічна Йому Пам'ять!

Чехів „чистили" за наказом Сталіна

Прага. — Колишній керівник чехословацької поліції, і міністер державної безпеки ЧСР з початком 1950-их років Кароль Вачілек заявив у розмові з кореспондентом братиславського часопису „Смєна", що проводжувана в ЧСР 1952 року чистка, у висліді якої засуджено до смертної кари генерального секретаря комуністичної партії Рудольфа Сланського та десять інших діячів чехословацької компартії, відбулася за виразним наказом Сталіна. Для нагляду над переведенням тієї чистки і ліквідацією чехословацької „кліки троцькістів, тітоїстів, сіоністів й інших ворогів" Сталін вислав до Праги свого прибічника Анастана Мікояна, який ретельно „допильновував діла" і добився засудження і страти Сланського і його колеґ, не зважаючи на спротив чехословацького уряду і компартії. Вже після смерти Сталіна, за Хрущова і потім за Брежнєва і Косиґіна, Мікоян займав високі становища в СССР, включно із постом „президента" Совєтського Союзу.

В НЮ ЙОРКУ, ВАШИНҐТОНІ ТА БАГАТЬОХ ІНШИХ МІСТАХ АМЕРИКИ ВІДБУЛИСЯ УКРАЇНСЬКІ МАНІФЕСТАЦІЇ СОЛІДАРНОСТИ В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

У ПАРАДІ ЛЬОЯЛЬНОСТИ В НЮ ЙОРКУ ВЗЯЛО УЧАСТЬ 700 ОСІБ ОРГАНІЗОВАНОЇ МОЛОДІ. ПОНАД 900 ОСІБ СХВАЛИЛИ МАНІФЕСТ УККА І МАНІФЕСТУВАЛИ БІЛЯ ОН

Ню Йорк. — У суботу 27 квітня, не зважаючи на вразнішню дощову погоду, тисячні маси льояльних і патріотичних американців взяли участь у традиційній Параді Льояльности, підтримуючи тим духово вояків американської армії в боротьбі проти комуністичних агресорів у В'єтнамі. В Параді Льояльности взяли участь, крім американських організацій та груп інших народів, близько 700 осіб організованої української молоді з лав Пласту і СУМА та старших громадян. Маршалом української національної групи був Богдан Безкоровайний, маршалом усіх національних груп був Волтер Стек, керівником і провідником українців на тій масовій маніфестації був голова Об'єднаних Українських Організацій великого Ню Йорку Роман Гуглевич. У поході по 5-й авеню йшли із своїми прапорами групи Українсько-Американських Ветеранів, Українсько - Американських Католицьких Ветеранів св. Юрія, українські комбатанти, члени ОБВУА на чолі з д-ром Іваном Козаком, представники І-ї Дивізії УНА, кол. вояки і старшини УПА, великі впорядковані колони сумівців і пластунів в уніформах. Відповідав за лад в поході української групи Василь Тараска. Колона Пласту, що нараховувала понад 3350 осіб, в тому з Ню Йорку, з Нюарку і з Гемстеду, мала трьох дівчат в барвистій гуцульській ноші: М. Мартинець, Л. Романів і М. Жеребецька, яким часто аплодували глядачі. Пластову колону очолювали станичний Павло Дорожинський і кошова Дарія Бойдуник. Іншу велику групу в українській колоні складали члени СУМА понад 300 осіб, під керівництвом голови Осередку СУМА в Ню Йорку Корнелія Василика. В параді взяли участь сумівці з Ню Йорку, Нюарку, Джерзі Сити, Йонкерсу, Ірвінґтону й Байону. Глядачі Паради Льояльности особливо часто аплодували чотирьом сумівкам в українській народній ноші: Я Кукурудзі, О. Назаркевич, І. Кузів та 9 - річній Стефці Назаркевич. У групі представників ООЧСУ був мґр І. Винник, голова ГУ СУМА мґр. Євген Гановський. Від 37-ій вул. українські колони пройшли до 52 вул. і по 2-й авеню перейшли на 47 вул. поблизу будинку ОН. Парада Льояльности розпочалась трохи раніш, як передбачалось, і була закінчена о 12 г. 30 хв. Також трохи раніш, ніж передбачалось, розпочалась українська протестаційна Маніфестація біля будинку ОН: замість проголошеного початку о 2-й г. — розпочалась о I г. 30 хв. з огляду на непевну погоду. Лави молоді та приблизно 300 осіб старших вишикувались чотирикутником на широкій вул. 47-й, де майже не було видко поліції.

(Закінчення на стор. 4-ій)

ПІВТОРИ ТИСЯЧІ УКРАЇНЦІВ БІЛЯ ПАМ'ЯТНИКА Т. ШЕВЧЕНКОВІ У ВАШИНҐТОНІ СХВАЛИЛИ РЕЗОЛЮЦІЇ І ТЕЛЕГРАМУ ДО ТЕГЕРАНУ, ОРГАНІЗОВАНО МАНІФЕСТУВАЛИ БІЛЯ СОВЄТСЬКОЇ АМБАСАДИ В СТОЛИЦІ.

Вашинґтон. — У неділю 28-го, відгукуючись на заклик Секретаріяту СКВУ про День солідарности з нескореним українським народом та на заклик УККА, понад півтори тисячі українців і українок, в тому багато організованої молоді, провели маніфестаційну демонстрацію біля пам'ятника Т. Шевченкові, якою проводив екзекутивний віце-президент УККА Йосип Лисогір. Автобусами й автами, із прапорами своїх організацій та з вінками прибули маніфестанти-делеґати з Ню Йорку, Філядельфії, Балтімору, Трентону, Ню Бронсвіку, Честеру і далекого Піттсбурґу. Було близько 200 українців з Вашинґтону. Довгими оплесками вітали промовців: українського письменника Уласа Самчука, екзекутивного директора організації „Міжнародна Амнестія" Пола Лайонса, репрезентанта президента урядової Комісії Громадянських Прав Моріса Дакенса; спільно молились із священиками обох українських історичних Церков за визволення українського народу, схвалили відчитані редактором Ігнатієм Білинським резолюції та відчитану Й. Лисогором телеграму до Міжнародної Комісії Прав Людини, яка була відразу ж переслана до Тегерану. Після того маси людей перейшли під совєтську амбасаду і там організовано демонстрували проти потоптання людських і національних прав в Україні імперіялістичною Москвою. Докладніше про ці події — в наступних числах „Свободи".

„Вашинґтон Пост" закликає американців дати моральну допомогу українським змаганням

Вашинґтон. — „Вашинґтон Пост", що його знають і пам'ятають українці зокрема з його постійних виступів проти пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні та з ряду інших неприхильних до українців коментарів, цим разом зайняв дуже прихильне становище до України та українських визвольних змагань, закликаючи американців, щоб вони цим змаганням дали „палку моральну підтримку". Таке становище зайняв „Вашинґтон Пост" в редакційній статті під заголовком „Справа України", надрукованій в недільному виданні тієї газети з 28-го квітня з нагоди заповідженої на той день і відбутої в столиці української маніфестації. В статті дослівно сказано:

„Глибоке прагнення до ліберальнішого суспільства в Совєтському Союзі з'єдналося в Україні з відчуттям сильного місцевого націоналізму, що вчинило той район подвійно турботливим в очах Кремля. Останні місяці принесли серію зворушливих особистих документів, в яких українці описують інтелектуальні і національні аспекти їхніх змагань. Їхні повідомлення сказали про демонстрації проти московської культурної опресії, нелеґальних арештів та в'язничних знущань, що їх посередньо потвердив Кремль протестами проти відновлення українського „буржуазного націоналізму".

Обшир багатство та стратегічне положення України становлять її постійну співпрацю і льояльність вітальними для московських вождів, що — як це виявляють докази — добігає до кінця. Їхні побоювання зрозумілі, бо деякі таємні організації в Україні закликають до зроблення вжитку з її конституційного права на виступлення з Совєтського Союзу. Востаннє сепаратний український уряд намагався це вчинити в 1918-му році. Совєтські війська здушили це з пімстою, яку ще досі гірко згадується.

Не треба аж всеціло підтримувати вимоги українського націоналізму, щоб здавати собі справу, як сміливо багато українців відкидають зазіхання Москви на їхню культурну автономію, особисті вольності та національну гордість. Для вшанування цих людей та для драматизації їхньої справи, американці українського походження зберуться сьогодні у Вашинґтоні. Їхні американські співгромадяни, що дбають про людську гідність, схочуть дати їм свою палку моральну підтримку". — кінчить свій редакційний коментар „Вашинґтон Пост".

● З Комуністичної партії в Польщі викинули в трьох перших місяцях цього року 8.300 осіб: це були „сіоністи" (жиди) і „ревізіоністи". Зате прийняли нових 45.270 членів. Компартія в Польщі нараховує 1.986.248 осіб: величезна більшість — це пристосуванці з вигоди, опортуністи і робітники та службовики, на яких влада робить моральний натиск, щоб вступали до партії.

Гомфрі повідомив про свою кандидатуру; закликає до згоди

Вашинґтон. — 27-го квітня віце-президент Гюберт Г. Гомфрі повідомив офіційно про те, що старається про номінацію на кандидата на президента. 56-річний віце-президент повідомив про своє рішення дістатися до Білого Дому разом із закликом про віднову американського патріотизму, із заявою про зрілість до такого відповідального становища, як президентура ЗСА та із закликом до єдности в партії та в цілій країні. Цю заяву склав віце-президент, промовляючи до 1,700 своїх приятелів і прихильників у бальовій залі готелю Шоргем. Сотки його прихильників чули його промову на телевізії в сусідніх кімнатах, а мільйони американців слухали промови Гомфрі при своїх телевізійних апаратах. Гомфрі відомий із свого оптимізму, але під час цієї промови він виявив вершок свого радісного погляду на світ і політику. Гомрі не братиме участи у правиборах, бо вже запізно на це. Він старатиметься здобути голоси делеґатів у всіх тих стейтах, які не мають правиборів. Гомрі сподівається, що здобуде номінацію в першому голосуванні в Шикаго в серпні на Конвенції. Він не подав подрібної своєї програми і обіцяв це зробити в промовах під час виборчої кампанії це перед номінацією.

Рокефеллер стане активним кандидатом на номінацію

Ню Йорк. — Найближчий співробітник губернатора Нелсона А. Рокефеллера заявив в неділю 28-го квітня, що Рокефеллер в найближчому часі можливо вже у вівторок 30-го квітня повідомить про це, що стає „активним кандидатом" на номінацію від Республіканської Партії. Він матиме труднощі тому, що колишній віце-президент Ричард М. Ніксон, досі єдиний республіканський кандидат на номінацію, веде вже довший час передвиборчу кампанію. Рокефеллер вже не зможе брати участи у правиборах, але він вестиме виборчу кампанію в тих стейтах, в яких немає правиборів, і у промовах з'ясує свою виборчу плятформу. Ліберальні республіканці твердять, що Рокефеллер єдиний республіканець, який зможе перемогти демократичного противника в цьогорічних виборах. Республіканська Номінаційна Конвенція зачнеться 5-го серпня 1968.

Президент заборонив своїм співробітникам брати участь у правиборчій кампанії

Вашинґтон. — Президент Джансон зарядив, щоб його найближчі співробітники та інші вищі федеральні урядовці не брали участи у правиборчій кампанії за те, хто має бути найменований на кандидата на президента. Л. Б. Джансон невдоволений з того, що деякі високі федеральні урядовці вже висловили свою підтримку для віце-президента Гомфрі, а інші, таких є менше, підтримують сенатора Роберта Кеннеді. Президентів співробітник Джозеф Каліфано повідомив про становище Президента всіх членів кабінету, але деякі вже поспішилися і склали заяву про підтримку Гомфрі (секретар здоров'я Вілбур Коген і секретар рільництва Орвілл Л. Фрімен), а підсекретар рільництва заявився за Кеннеді.

Розмови в справі місця переговорів між ЗСА і Північним В'єтнамом не дали ніякого висліду

Вашинґтон. — З державного департаменту повідомлено, що відбута в суботу 27 квітня ц. р. друга зустріч між представниками ЗСА і Північного В'єтнаму в справі устійнення місця переговорів про закінчення воєнних дій у В'єтнамі була знову безуспішна. Відбувалася ця зустріч у В'єнтіяні в Ляосі і в ній брали участь амбасадор ЗСА Вільям Г. Салливан і північно-в'єтнамський шарже д'аффер Нгуєн Хан. В цій же місцевості проходила мин. тижня перша зустріч представників ЗСА і Північного В'єтнаму. Нгуєн Хан настоював далі на несприйнятливій для З'єднаних Стейтів Америки комуністичні пропозиції, щоб переговори починалися у Варшаві або Пномпенгу і продовжувалися потім у Парижі. Після проголошення комунікату про безуспішність прелімінарних розмов, представник Північного В'єтнаму Нгуєн Хан виступив з обвинуваченням, що ЗСА зламали домову про їх секретність, повідомляючи пресових кореспондентів про місце відбування зустрічей і про зміст ведених там розмов. У відповідь на це обвинувачення амбасадор Салливан заявив, що кореспонденти розвідали самі про те, де й коли відбуваються зустрічі.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Кінець диктатури Москви

Диктатура Москви існує все ще на терені Совєтського Союзу, на обширі російсько - большевицької імперії, де вона переводить безпощадну культурну русифікацію та економічну експлуатацію із фікціями „самостійних" та „автономних" адміністраційних одиниць, підпорядкованих кремлівській кліці. Однак минулися часи, коли діяв керований Москвою Комінтерн, переназваний згодом з тактичних причин на Комінформ. Диктат московського центру існував ще й після того, як ніби в дарунок для Заходу і для Тіта скасовано Комінформ, бо це була тільки форма. Але після „бунту" Югославії Тіта почався присмерк диктатури Москви над усіма комуністичними партіями в світі.

Вершком бунту проти московського диктату була, мабуть, таки мадярська революція 1956 року, в якій проводили комуністи Імре Надь і його товариші. Московські танки здавили ту революцію, і Хрущов знищив Надя та його прибічників. Але не можна танками, заборонами, репресіями зупинити природний ріст спротиву різнонаціональних комуністів у широкому світі — виконувати сліпо накази з Москви. Не хотів цього покійний італійський Пальміро Толіятті, а польський Владислав Ґомулка, коли вернувся до послуху Москві, то тільки з остраху перед відродженням німецького імперіялізму.

Поруч із московським центром появився суперницький центр у Пейпінґу. Але й Пейпінґ утратив диктаторський голос у Північній Кореї, Північному В'єтнамі та серед комуністів Японії і Індії. Комуністи не признають волі іншим, але й самі не хочуть бути підневільними васалами будь-котрого центру. Це яскраво виявилось уже на з'їзді 67-ох комуністичних партій у Будапешті в січні-лютому цього року. Протестуючи проти намагання московської делеґації диктувати свої постанови, вийшли з того з'їзду румуни. На чергову будапештську комуністичну конференцію, яка зійшлася минулого тижня, із запрошених 88 комуністичних партій прибули представники лише від несповна 50-ох, при чому з 14 існуючих у світі комуністичних держав — 7 відсутні (комуністичний Китай, Північна Корея, Північний В'єтнам, Юґославія, Альбанія, Куба і Румунія), а чеський прем'єр Юзеф Ленарт стане, мабуть, речником тези про „суверенність" кожної національної компартії та про „невтручання" в її справи з будь-котрої зовнішньої сторони.

Ці два комуністичні з'їзди скликано таки під морально - політичною пресією збоку Москви, щоб підготовити новий міжнародний з'їзд усіх компартій в Москві. Не тільки відсутні на тих з'їздах ряд комуністичних партій, але й багато приявних або явно висловлювались проти ідеї скликання з'їзду в Москві, або ставилися до неї з найбільшою нехіттю, усвідомлюючи, що Москва хоче на ньому явно „засудити" китайську компартію за її „ухили" від ленінізму та зламання міжнародної комуністичної солідарности чи бодай використати нагоду для своєї протикитайської пропаґанди. А вони цього не хочуть не тільки з ідейних мотивів, щоб не поглиблювати роздору в комуністичному світі, але й із дуже практичної причини: з остраху, що такий міжнародний комуністичний з'їзд скріпить авторитет Москви і посилить її гін накидати свою волю й свою економічну супрематію іншим країнам, де при владі стоять комуністи.

Мізерія теперішньої будапештської конференції найкраще віддзеркалена у майже повному промовчуванні тієї події самими таки комуністичними пропаґандивними апаратами. У радіо й пресі Мадярщини, отже держави-господаря, повідомлено про відкриття конференції кількома рядками. Західня преса займається будапештським з'їздом більше, пишучи правдиво, але для комуністів дуже прикро, бо виявляє власне глибокі між ними суперечки і — занепад авторитету Москви. Звернено увагу, що хоч, мабуть, Москва таки переведе на тому карлуватому з'їзді постанову про скликання збіговища до Москви у листопаді чи грудні цього року, то напевно опиниться воно в дуже дурному становищі. Большевики заповідали, що той з'їзд повинен відбутися під гаслом „єдности комуністичного руху на фронті боротьби проти імперіялістів, зокрема, проти американської аґресії у В'єтнамі". Коли ж в міжчасі почнуться переговори про замирення у В'єтнамі, попереджені чи сполучені з воєнним перемир'ям — то в чому буде проявлятися та комуністична „єдність"?!

Збанкрутувала диктатура Москви над „зарубіжними" комуністичними партіями, і не врятує її слухняність східньонімецького Вальтера Ульбріхта чи зовнішньомонгольського Юмджаґіна Тсетендбала. І так невідхильно збанкрутує кремлівська диктатура й над уярмленими народами на Сході Европи.

Степан Женецький

ДАРЕМНІ СПРОБИ

Комуністична Польща, одержавши після другої світової війни в подарунок від Москви Лемківщину, Холмщину і Підляшшя, всіма силами старається зробити ці українські терени польськими. Для цього варшавський уряд ревно допомагав Москві переселювати населення з тих українських земель до Совєтського Союзу, а українців, що там залишилися, насильно і поголовно виселив на по-німецькі землі Шлезьку, Помор'я і Східньої Прусії. Переселюючи й виселюючи автохтонне населення з тих українських теренів, поляки поставили собі за ціль:

— позбутися українського населення з його відвічних етнографічних земель;

— розселивши українських виселенців між польським населенням по кілька родин в одному селі аж у 9-ох воєвідствах — ополячити їх і таким чином знищити українську меншину в Польщі;

— заселити українські терени польськими колоністами - осадниками і в такий спосіб зробити їх польськими.

Після переселення, насильного виселення українського населення з Лемківщини, Надсяння, Холмщини і Підляшшя минуло понад двадцять років, але й досі сколонізувати ці українські землі полякам не вдалося.

Перш усього не вдалися пляни „з'їсти", тобто ополячити виселене на німецькі землі українське населення. Не тільки старша ґенерація вдержала свою українську національність, але й молоде покоління, народжене вже на чужих землях, міцно держиться українства. Про це свідчать молоді еміґранти-лемки, які прибувають тепер з Польщі до Америки. Всі вони свідомі своєї національности і всі говорять рідною мовою. До цього треба додати, що велика частина насильно виселеного на по-німецькі землі українського населення вже вернулась на українські терени.

Ще гіршої невдачі зазнали поляки з другою половиною свого пляну — заселити Лемківщину, Н а д с яння, Холмщину і Підляшшя своїми осадниками - колоністами. Тут поляки натрапили на несподівані трудноші, і то там, де вони того ніяк не сподівалися: немає охочих польських осадників колонізувати ті українські землі. Варшавський уряд намагається всякими способами приваблити своїх селян на українські терени — обіцяє майже задарма землю, високі довгореченцеві, а насправді беззворотні позики тощо — але не може знайти охочих.

Польський журнал „Весь Вспулчесна" (Сьогоднішнє село) з грудня 1967 р. подає, що в роках від 1959 до 1965 приготовлено для польських колоністів на Лемківщині 5.100 господарств, однак на запрошення уряду йти на ті готові господарства зголосилося... 870 охотників, а по недовгому часі велике число навіть із тих зголошених відпало... Заманюючи польських осадників на українські землі, польський уряд організує на ті терени прогулянки, але це не помагає. І навіть багато з тих осадників, які вже там поселились, по кількох роках залишили одержані господарства і втекли туди, звідки прийшли. Останнім часом, пише „Весь Вспулчесна", ще 15 родин осадників з околиць Сянока в Всщадах залишили свої господарства і вернулись на польські терени.

Постає питання: чому польські селяни не зважаючи на всі вигоди, не поспішають поселюватися на українських землях, а ті, що вже поселитися — тікають?

Відповідь на це питання ясна: бояться! Поляки не хочуть поселятися на тих землях тому, що вони не польські, а українські. Польські селяни знають, що раніше чи пізніше український народ ті землі від Польщі відбере і прожене з них усіх зайд. Напевно пам'ятають вони й про те, як 20 років тому мусіли забиратися з українських земель на Схід від Сяну - Буга, отже з Галичини та Волині. Деяким українцям, що були на відвідинах у Польщі, польські колоністи на Лемківщині відверто говорили: „Ми знаємо, що як настане зміна, то мусітимемо з ваших земель забиратися".

З ЛИСТА ЗІ СЛОВАЧЧИНИ

„...Протягом трьох місяців відбуваються у нас важливі внутрішні зміни. У нашій всевладній партії остаточно зрозуміли, що оздоровити державну економіку з поміччю нового господарського моделю неможливо, поки державою керує нечисленна олігархічна група тупих дилетантів, з поміччю насильницького апарату. Тому ту верхівку усунули, а апарат насильства та сваволі ліквідують — повертають права членів партії, але і права парляменту, судів та інших суспільних інституцій.

Рівночасно рішається і національна проблема співжиття чехів та словаків. Централістична верхівка не додержувала договореної основної засади співжиття — рівний з рівним. Практикувалось наґінку на словацьких „буржуазних націоналістів", були невдалі спроби „зближування мов", а головно потрошки, зате постійно, обмежувалось права автономних словацьких органів. Тому тепер словаки вимагають перебудови держави на засадах дуалізму в симетричну федерацію.

Скільки громадянських прав при тому припаде непартійному громадянинові покищо тяжко передбачити, але нема сумніву, що назагал підуть справи на ліпше"...

СОЮЗОВЦІ! ВСІ БЕЗ ВИНЯТКУ ЗУСТРІЧАЙМОСЯ З ЧЛЕНАМИ ЕКЗЕКУТИВИ УНСоюзу НА ОКРУЖНИХ ЗБОРАХ. НЕХАЙ НА НИХ НЕ ЗАБРАКНЕ НІКОГО З ВАС!

Інж. М. Діденко

ТЕРОРИСТ

(Спогад)

(1)

Зустрічаючись з дружиною доктора Кальченка, бувало, запитаєш: — А як там живе Андрій Васильович?"

Відповідь завжди була однакова:

— Та хіба ви його не знаєте? Увесь вільний час просиджує над книжками, майже ніде не буває і, крім своєї хірургії, нічим не цікавиться.

Це була правда. Не цікавила доктора навіть політика. Про що б не заходила розмова він обов'язково звертав її на останні досягнення медицини. А темою, яка його найбільше цікавила, було продовження людського життя.

Доктор Кальченко був людиною глибокорелігійною, високої культури, учений, гуманіст. А обвинуватили його тому, що він, як хірург військового шпиталю, збирався нібито у м е т в ляти своїх пацієнтів - офіцерів червоної армії. На першому ж допиті слідчий НКВД пред'явив докторові обвинувачення в тому, що він є членом терористичної групи лікарів, яка за завданням центральної контрреволюційної організації на чолі з Якіром повинна була, на випадок війни, винищувати старшинські кадри червоної армії.

Почувши це, доктор на декілька секунд утратив свідомість. Опритомнівши, він подивився на слідчого як на божевільного, а потім запитав:

— Чи ви серйозно це сказали?

— В НКВД не жартують.

— Що ви, що ви! — скрикнув доктор. — Така думка не могла мені прийти в голову навіть уві сні. Адже я лікар! Ви розумієте, що значить слово лікар?

— Годі тобі прикидатися наївною дитиною! Подумаєш — гуманіст! — визвірився слідчий. — Що ти належиш до терористичної групи це мені відомо. Але йдеться тепер не про це. Мене цікавить інша справа: хто вашою групою керував і від кого ви одержували завдання? Ну, викладай усе!

— Я ні в якій організації не був, ніяких завдань ні від кого не одержував, а усі свої сили і знання віддавав хворим.

— Я хочу тобі нагадати, що ти говориш з чекістом. Розумієш? Останній раз питаю: хто давав завдання і хто з вищого командного складу мав був бути першою жертвою?

— Клянусь вам єдиним сином, що я ні в яких організаціях не був. Я кожну вільну хвилину просиджував над книжкою і в лябораторії, де проводив разом із студентами наукові експерименти для того, щоб облегшити хворим муки.

— Знаю, чого сидів і чим займався.

— Ви не можете мене в цьому обвинувачувати, бо не маєте ні юридичних, ні фактичних доказів.

— Я бачу, що ти мене хочеш учити, як вести слідство.

— Ні, не хочу. Але ви не ведете слідство, а тероризуєте людину.

— Так знай, що не слідчий повинен доказати обвинуваченому його вину, а — обвинувачений повинен доказати слідчим органам свою невинність. І пам'ятай, що ти тепер не хірург військового шпиталю і доцент медичного інституту, а ворог народу, терорист. Розумієш? Крім того попереджаю: не псуй мені своєю філософією нервів, бо будеш каятись. Зараз я тебе відправлю в камеру, ти там добре подумай, а через два - три дні викличу на допит. На волю ти вже не вийдеш, а в концентраційний табір тобі ліпше йти здоровому, як інвалідом. Зрозумів?

На світанку в нашу камеру вштовхнули ще одну жертву. Де її примістити? В камері, розрахованій на тричотири особи, було вже двадцять дев'ять зарослих, виснажених і вже не схожих на нормальних людей. З тридцяти в'язнів двадцять два мали високу освіту. Так само було не тільки в нашій тюрмі, а і в інших — по всій Україні.

Опинившись в камері, доктор Кальченко розгублено мовчки оглянув усіх. Впізнав мене і гірничого інженера Макаренка. Після звичайних розмов, що робиться на волі, доктор почав розповідати про себе.

Заарештували його хитро, лукаво. Після хірургічної операції, його викликали в кабінет директора шпиталю, який у ввічливій формі сказав, що він мусить негайно їхати на кватиру хворого офіцера. Доктор швидко зібрався, вийшов на вулицю, сів у шпитальний автомобіль і.., опинився в будинку НКВД.

Тільки під час особистого обшуку доктор зрозумів, що його заарештували, але був спокійний, бо думав, що це непорозуміння. А на допиті уже всі його сумніви розвіялись, коли йому пред'явили обвинувачення в терорі.

— Ну, я припускаю теоретично, — казав доктор, — що могли б мене обвинувачувати в контрреволюційній аґітації. Міг я, наприклад, у розмові з кимнебудь сказати щось двозначне або на загальних зборах міг забути поплескати в долоні, коли доповідач згадав Сталіна. Або, слухаючи політкомісара про високий стандарт життя в СССР, міг зробити іронічну міну. В таких обвинуваченнях є логіка. А то — терор! Навіть, якби обвинуватили в шкідництві... Кожний лікар може помилитися в діягнозі, міг і я помилитись. Коли б мене обвинувачували навіть у шпіонажі, то й тут була б якась логіка, бо я знаю французьку мову і, коли наш шпиталь відвідувала французька делеґація, виконував обов'язки перекладача. Отже, можна допустити, що я видав капіталістам якінебудь секрети шпиталю. Але обвинувачувати мене в терорі — цього зрозуміти я не можу!

(Закінчення буде)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

ВІДОМЕ І НЕВІДОМЕ ПРО ПІСТРЯКА

III

Медицина ще не знає методу, який давав би можливість лікареві виявляти у людини нахил до пістряка-рака. Але над цим працюють, і сподіваються, що такий метод незабаром знайдуть. Це, очевидно, буде величезним успіхом медицини, бо вслід за цим прийде витворення відповідних сироваток, якими можна буде защеплювати людину проти виникнення рака.

А все ж, які є сьогодні засоби боротьби з пістряком? Відповідь на це можна поділити на дві частини: 1. боротьба з уже існуючим пістряком і 2. профілактика, або дуже раннє виявлення пістряка.

Боротьба з існуючим пістряком — це, фактично, лікування, і лежить воно в руках кваліфікованого лікаря, часами цілого ряду фахівців. Хотілося б знайти якнаймідніших слів перестороги для кожної людини, що із раком, якого б він не був роду чи ступеня, не вільно жартувати і ніколи, абсолютно ніколи не віддавати його лікування в знахурські руки, а також у руки лікаря, який не має достатнього вишколу в цій ділянці.

Це нічого спільного не має з підриванням авторитету доброго лікаря, я дуже далекий від цього, але так воно вже є, що навіть першорядні кваліфікації в одній ділянці медицини не завжди дають достатню кваліфікацію в іншій. Добрий лікар завжди розпізнає проблему і, зваживши свої кваліфікації, пошле пацієнта до такого фахівця, який краще кваліфікований лікувати даний рід рака. І пацієнт мусить пам'ятати, що коли лікар відсилає його до іншого лікаря, тоді не треба бути впертим, мовляв, „я, пане докторе, лише вам вірю", а таки йти туди, куди його скеровується. Добрий лікар ніколи не вагається перевести цілий ряд консультацій з колеґами - фахівцями інших ділянок медицини, а добрий пацієнт з довір'ям вислухує поради свого лікаря, не припускаючи можливости, що „на ньому експериментують".

Активне лікування рака — це передусім видалення його шляхом операції: хворий орган чи його частину вирізують, а довкілля вичищують. Іноді буває така ситуація, коли вирізати цілий орган чи його частину неможливо, іноді неможливо зробити повного вичищення т. зв. метастаз, себто відростків рака, і тоді стосують інші лікувальні засоби.

Сюди насамперед належить радіяція, що має різні форми: насвітлювання рентґенівськими променями, насвітлювання радіоактивним кобальтом, впровадження до певних органів радію на якийсь час, впровадження радіоактивного йоду і т. д. Методи ці дуже складні і майже завжди вимагають стаціонарного лікування і добрих фахівців.

Крім методів радіяції, існують десятки хемічних сполук, якими лікують рака.

Хоч і яким важливим є активне лікування пістряка, ще важливішим є його профілактика, або дуже раннє виявлення. Тут, крім лікаря, велику ролю грає сам пацієнт, який мусить знати, що найкраще забезпечення проти рака — часта перевірка здоров'я, а зокрема звертання уваги на деякі ненормальні прояви. Треба пам'ятати, що майже всі види рака можна повністю вилікувати, якщо виявити їх у ранній стадії.

Рак не виростає протягом одного дня, а, розвиваючись, завжди якось дає про себе знати. На що ж потрібно звертати особливу увагу? Основні поради можна зібрати в такі пункти:

1. Перевіряти всякого роду нарости чи зґрубіння на шкірі або під шкірою.

2. Перевіряти всякі ранки, де б вони не були, якщо вони не гояться протягом двох-трьох тижнів.

3. Кожна жінка мусить перевіряти свої груди сама кожного місяця, і завваживши будь - які зґрубіння чи нарости, негайно звертатися до лікаря.

4. Негайно реаґувати на зґрубіння залоз на шиї, у пахвинах рук і ніг та на горлянці, де міститься щитовидна залоза.

5. Перевіряти всякі нарости чи ранки на устах, в роті і на язиці. Негайно реаґувати на кашель та хрипоту, якщо вони виявляються без застуди.

6. Негайно звернутися до лікаря, якщо появляються ненормальні виділення крови, байдуже в якому місці. Пам'ятати, що майже всі ракоподібні пухлини витворюються з малих ранок, які виділяють із себе кров. Перевіряти прояви крови в сечі.

7. Особливо жінки мусять звертати увагу на ненормальні або нереґулярні виділення крови.

8. Ніколи не складати вини за кривавлення вихідної кишки на т. зв. гемороїди, не лікувати їх знахурським способом або різними „свічками", реклямованими в пресі чи в радіо, пам'ятаючи, що рак грубої і вихідної кишки — один із найчастіших видів раку.

9. Жінкам кожного року перевіряти матицю. Ця проста й дешева перевірка виправдала вже себе на десятках тисяч жінок, урятованих від певної загибелі. У віці 25-35 років рак шийки матиці — це убивник число один.

10. Перевіряти всякі ненормальності в травленні їжі, реаґувати на відсутність апетиту, втрату ваги, особливо, коли людина нормально харчується. Особам, які мають нахил до анемії, часто перевіряти свою кров.

11. Звертати увагу на нереґулярності шлункових виділин, особливо, коли затвердження черґуються з розвільненням або біґункою.

Ось цих „11 заповідей" мусить людина постійно притримуватись у збереженні себе від пістряка.

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

Частина III

НАТАЛЯ

(22)

— Ви сьогодні зовсім інакша. Що вам сталося?

Дівчинка почервоніла.

— Нічого. Мені здається, що я сиджу так само, як учора.

— Ні, ваш погляд сьогодні такий невловний, такий загадковий. Про що ви думаєте?

Наталя збентежилася.

— Я ні про що не думаю, згадую про те, що вчора читала.

— Ні, ні! Вчора у вас вираз був зовсім інший, а це значить, що й думки були інші.

— Хіба може хтонебудь знати чужі думки?

— Знати не може, але відгадати, відчути часом можна, особливо у людини чистої серцем. Ось так, як у воді — в чистому, прозорому струмочку все видно аж до дна, а в каламутну воду шкода й дивитись.

Він говорив це так лагідно і при тому погляд у нього був такий привітний, що Наталя насмілилася спитати:

— А ви про що думаєте?

Він весело засміявся.

— О, вас це цікавить?

— Дуже цікавить.

Ну, так мушу вам признатися: думаю про вас, а взагалі, як кожний маляр, завжди маю повну голову всяких уявлень, які мені хотілось би втілити в образ. Вам певно це незрозуміло, бо звичайно вважають, що праця маляра дуже легка — от сяде собі на годину, поводить пензликом туди-сюди — і картина готова. Але в дійсності це зовсім інакше. Правда, є чимало всяких аматорів та ремісників у мистецтві, які своєю працею не переймаються. Їхні твори не зворушують людей і не мають мистецької вартости. Справжній мистець силою свого духа, надхненням одушевлює образи своєї уяви, дає їм частину власного серця.

Наталя слухала з захопленням, очі у неї горіли.

А він оповідав про мистецтво, про чужі краї, про свої подорожі, а найбільше про видатні мистецькі твори, якими особливо пишається Італія. З дитячих літ він кожної зими жив у тій країні і почуває себе там більше вдома, як тут чи в Петербурзі, де жили раніше його батьки.

Ніхто так з Наталею не розмовляв. Вона навіть ніколи не чула в своєму оточенні про таких надзвичайних людей. Розуміла, що ця людина є вийнятком серед тих звичайних людей, що живуть навколо. І ось такий освічений, такий особливий чоловік говорить з нею, незначною ученицею! Який він добрий, ласкавий, делікатний! І які у нього шляхетні риси обличчя! Перед тим Наталя ніколи не звертала уваги на вроду мужчин, вона лише розділяла їх на добрих і сердитих, симпатичних і неприємних.

***

Як радо бігла Наталя до парку, знаючи, що знову побачить цю приємну людину, знов почує м'яку, ласкаву мову, довідається про якісь цікаві, невідомі їй речі. Чим далі, тим тих розмов було більше, але справа з феєю ніяк не посувалася вперед. Багато листків було відкинено набік, деякі з них здавалися Наталі дуже гарними і вона просила дозволу взяти їх собі. Він ні перечив, але казав, що коли йому нарешті той малюнок вдасться, то він подарує його Наталі з умовою, що всі невдалі вона викине. Щодня він казав:

— Може якраз завтра пощастить нашій феї.

Так минали ті прекрасні літні дні, та чудова, чарівна пора юних мрій...

Тим часом несподівана зустріч молодих людей виростала в усе більше порозуміння, в усе глибшу приязнь. Маляреві було приємно дивитись, як гарна, чутлива дівчинка з захопленням слухає кожне його слово, як на її вразливому личку відбиваються враження від його оповідань, як його думки зустрічають чистосердечне зрозуміння. Він приносив з собою альбоми з репродукціями славних мистецьких творів, показував і пояснював, а тому, що це все сам любив і відчував, то говорив живо, яскраво, душевно...

Одного дня він сказав Наталі:

— Яка шкода, що вам не вільно виходити з пансіону. Тут у Кам'янці є так багато гарного, оригінального. Ось цими днями було тут народне свято „Іванець". Які чудесні типи, який яскравий, барвистий натовп! Я ходив як у сні. Особливо сподобався мені один старий лірник, таке характерне обличчя, а голос — сильний, грізний і одночасно м'який, ласкавий. Співав він про Кармелюка. Це довга пісня, в якій все повторюється приспів: „у багатих брав, а бідним давав..." Коло того лірника було найбільше людей. І старі, і молоді слухали його уважно, очевидно ця пісня відповідає їх настроям. Вони певні, що власне так має бути, усі багатства світу треба розділити між бідними людьми. На мою думку, це дитяча наївність!

Хіба людину можна зробити багатою? Вона може стати багатою тільки тоді, коли вміє здобувати гроші, або принаймні керувати одержаним майном. Інакше, скільки б грошей не дістала, проживе і знов стане бідною. І, навпаки, той, хто вміє здобувати гроші, хоч би все втратив, здобуде собі нове майно.

От хоч би і я. Мій батько залишив мені великий маєток, але я ніколи нічого не зумів удержати і ніколи нічого не мав і напевно не матиму. Якби хто хотів дійсно допомогти бідним людям, то мав би навчити їх, як заробляти гроші. За кордоном, там майже кожний знає якесь ремесло, і там люди живуть значно ліпше, як у нас.

Так ці молоді люди балакали собі на всякі теми, і хоч були вони з різних середовищ, але їхні душі інстинктово тягнулися одна до одної, бо обоє були створені з того етеру, який уділяється лише тим, що мають чисте серце, тим, що „не од миру цього", тим, що живуть у світі мрій, поезії та краси...

***

Але одного дня він прийшов якийсь сумний і рішучий. Нічого не говорив, і зразу почав малювати. Малював пильно, довго, вставав, підходив, відходив, уважно вдивлявся і нарешті нервово промовив:

— Ця фея не може бути намальована ні сьогодні, ні завтра і взагалі ніколи!

Наталя аж злякалася, такий він був збентежений, і ледве прошепотіла:

— Чому?

— Бо я — невдаха. Моя мама має рацію, коли каже, що я мушу покинути малювання. Я вчився малювати у найліпших мистців, і ось тепер треба мені було стільки часу, щоб зрозуміти, що з вас не можна намалювати фею, що ви зовсім не той тип. Я помилився, спокушений цією чарівною декорацією, цим затишним закутком, цією гіллякою, на якій гойдалась чудова дівчина. Це все так годилося для феї. Але вираз, риси вашого обличчя... О, як я міг так помилитись! Тепер, коли я вас ліпше пізнав, я розумію, що з вас треба малювати Мадонну. Просто не можу собі простити, як можна бути таким сліпим і тупим!

Наталя мовчала. Якась холодна хвиля охопила, стиснула її серце.

Він як зачарований дивився в її очі.

(Далі буде)

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, 5020 OLD YORK RD., PHILADELPHIA, PA., 19141

У Параді Льояльности...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Всі гуртом, старші й молодші, після проголошення Р. Гуглевичем початку Маніфестації, відспівали американський і український національний гимни.

Звертаючись до громади і молоді, Р. Гуглевич підкреслив, що українська участь в Параді Льояльности була виявом нашої льояльности до ідеалів американської демократії та нашої повної підтримки українського народу в його домаганнях людських і національних прав. Екзекутивний директор УККА Иосип Лисогір, промовляючи англійською мовою, сказав, що, маніфестуючи відданість американській демократії, ми домагаємось також людських і національних прав для України та всіх поневолених Москвою націй, домагаємось випущення з большевицьких тюрем незаконно ув'язнених українських та ін. діячів, домагаємось від ОН, щоб була створена Комісія ОН для перевірки стану Прав Людини в окупованій Україні, і закінчив свою промову, покриту оплесками, як і попереднього промовця, словами: „Домагаємось вільвільної, незалежної Української Держави!" Адвокат Ів. Флис прочитав уривок з „Меморандуму УККА до ОН" і текст телеграми до Міжнародної Комісії Прав Людини в Тегерані, яку схвалено гучними оплесками і яку того ж дня переслано, як і поінформував голова Канцелярії УККА мґр Іван Базарко, до Тегерану. В „Меморандумі", крім вимог щодо України, згадано також про потоптання людських і національних прав у Білорусі, в балтійських країнах та інших так зв. „республіках" СССР. Співом „Не пора" закінчено офіційну частину Української Маніфестації Солідарности з нескореним українським народом. Потім колони молоді і старших рушили "організованим походом від 47 вул. повз будинок ООН, перейшли вгору на 2-гу Евню і знову до 47 вулиці. О 2 г. 30 хв. маніфестацію закінчено. Маніфестанти несли сотки транспарентів англійською мовою, що їх фотографували американські журналісти і деякі службовці з ОН: „Москва — геть з України!", „Випустіть на волю українських письменників і поетів!", „Поневоленим народам — людські, національні і державні права!", „Ми з вами, антикомуністичні вояки у В'єтнамі!", „Бог благословить Америку, Бог допоможе визволити Україну" та багато ін. Під час Маніфестації пластуни і сумівці роздавали тисячі листівок УККА з закликом СКВУ про День солідарности, його зміст та значення, а також тисячі примірників ілюстрованої брошури видання УККА „Совєтська Росія топче людські права в Україні", з даними про в'язнів у Мордовії та ін. інформаціями проти Москви. Ще перед початком офіційної частини Маніфестації українська делеґація передала „Маніфест УККА" для Генерального Секретаря ОН У Танта, який саме виступав в ОН у справі ізраїльсько-арабського конфлікту. Тому делеґацію прийняв особистий представник з Головної Канцелярії Секретаря ОН та керівник його особистої охорони Сеціл Радмен, в асисті двох осіб з ОН. Делеґацію очолював екзекутивний директор УККА Иосип Лисогір і до неї входили пп.: Р. Гуглевич, від УККА, П. Дорожинський, К. Василик — від організацій молоді, від українсько-американських Ветеранів Б. Безкоровайний і М. Гузар, адв. Ів. Флис й одна українка в народній ноші. З будинку ОН українську протестаційну маніфестацію бачили сотні працівників ОН, а на близьких вулицях — тисячі людей, в тому й багато службовців ОН, одержали різні англомовні видання УККА про потоптання людських і національних прав України. Представників американського радіо і телевізії не було, але були представники преси, які також фотографували окремі моменти з маніфестації. В той же час у Центральному Парку, а також на Ґрінвич Віледж відбувались бурхливі й галасливі маніфестації тих, хто виступав проти війни у В'єтнамі.

● **Міжнародний Олімпійський Комітет у Женеві** відкликав свою попередню постанову щодо права Південно-африканського Союзу брати участь у всіх олімпійських змаганнях і виключив Союз. Сталося це після того, як коло 40 членів Олімпійського Комітету загрозили бойкотом найближчої Олімпіяди в Мехіко, якщо буде допущений біло-расистський Південно-африканський Союз.

Зорганізовано Міський Інститут

Вашингтон. — Білий Дім повідомив 26-го квітня про організацію Міського Інституту який має бути урядовим центром всіх міських проблем. Це буде незалежна від Уряду інституція, хоч Уряд буде давати фонди на її працю. На чолі Міського Інституту буде економіст Вілліям Горгем, який був асистентом секретаря здоров'я, освіти і добробуту. Містоголова Фордової Компанії Арчей Міллер буде головою ради директорів, якими є 15 визначних громадян. Президент Джансон сказав до них в Білому Домі, що „ми тепер мало знаємо про наші міста. Ми знаємо те, як багато ми про них не знаємо". Інститут має вивчати проблему: убозства, мешканеву, виховну і транспортову та співпрацювати з містами, як розв'язати ці проблеми. Інститут буде оцінюваати, який вплив мають на розвиток міст програми федерального Уряду і стейтових Леґіслятур. Інститут діставатиме фонди від таких урядових аґенцій, як Департамент міських і мешканевих справ та від приватних груп, таких як Фордова Фундація. Інститут матиме централю в столиці; його бюджет в першому фінансовому році виноситиме 5 мільйонів дол., а пізніше від 10 до 15-ох мільйонів дол.

Збройні сили ЗСА почали наступ на долину Ашав в Південному В'єтнамі

Сайґон. — Започаткована ще 19 квітня ц.р. без будь - яких комунікатів і повідомлень у пресі і ведена у умовах повного засекречення велика офензива збройних сил ЗСА на долину Ашав поблизу ляоського кордону продовжується, не зважаючи на запеклий спротив сконцентрованих в цій долині північнічно в'єтнамських з'єднань. Через цю долину проходила головна інфільтрація північнов'єтнамських військ, збройного виряду і постачання в північній провінції Південного В'єтнаму. Згідно з повідомленням американської розвідки, звідти ж мала початися найближчими днями офензива комуністичних військ на Гуе або Дананґ. Відповідно до наказу головнокомандувача збройних сил ЗСА в Південному В'єтнамі ген. Вестмореленда, інформації про перші дні офензиви, 19, 20 і 21 квітня передано для преси щойно 28 квітня. Заборонено також подавати будь-які повідомлення про дальший хід започаткованої на велику скалю очищувальної операції.

Шикаґо відзначить 50-ліття відновлення гетьманської держави

Згідно з зверненням Українського Конґресового Комітету Америки в справі відзначення 50-річчя відновлення гетьманської влади в Україні, створено тут в цій цілі в дні 3 квітня ц. р. Громадський Комітет з представників українських організацій, та виділено з них Діловий Комітет, який інтенсивно підготовляє врочисту академію для відзначення цієї історичної події, що відбулася тому 50 років, а саме, відновлення в дні 29 квітня 1918 р. історичної форми української держави — Гетьманату та проголошення в цьому самому дні гетьманом всієї України Павла Скоропадського, прямого нащадка Гетьмана Івана Скоропадського, що виводив свій рід від великого хмильничанина Федора Скоропадського.

Урочиста академія відбудеться в неділю, 5 травня ц. р. о год. 4:30 по полудні в школі Шопена при Райс і Вестирн вулицях.

Іван Лобур
Пресовий Референт Ділового Комітету

В Бруклині — Північ відбулося спільне Свячене

Бруклин, Н. И.— В неділю 28-го квітня у шкільній авдиторії Української Католицької церкви св. Духа відбулося спільне Свячене, в якому взяла участь українська громада Північного Бруклина. Велика авдиторія помістила коло 250 учасників Свяченого, яке відбулося під проводом місцевого пароха о. Николая Вояковського. Отець парох посвятив Божі дари та спільною молитвою відкрив цю родинну подію в своїй парохії, яка об'єднала всіх присутніх в одну спільноту. Сестрицтво при парохії під проводом пані Кравчук гостинно обслуговувало гостей. При головному столі засіли представники релігійних і світських організацій. Отець парох дякував за численну участь у Свяченім і говорив про завдання парохії: сплатити довг, що має школа, втримати цю школу при церкві, бо вона є запорукою того, що Церква буде довго існувати. Церковний хор під проводом п. Л. Рейнаровича відспівав кілька релігійних пісень.

„Тризуб" став фіналістом Сходу перемогою над „Саймон Пюр"

Футболісти „Тризуба" Філядельфія здобули минулої неділі, 28-го квітня, перемогу 4:0 над дружиною „Саймон Пюр" з Боффало у півфінальних змаганнях Сходу в грах за часу ЗСА 1968 року. Ворота для „Тризуба" стрілили: Бенітез 2, Палета і Меґль по одних. На шляху до чемпіонату і Чаші ЗСА матиме „Тризуб" ще двох суперників, а саме фіналіста Сходу (який ще не вирішений) та фіналіста цілої країни.

УСК НЮ ЙОРК закінчив минулонедільні мистецькі змагання „Великої Десятки" НАФСоюзу із „Дойчунґарн" нерішеною 1:1:. Суперники УСК-у вели від 35-ої хвилини, а вирівняв вислід для УСКу Вілсон на п'ять хвилин перед кінцем змагань. УСК займає в табелі „Великої Десятки" п'яте місце з точками 18:14 і відношенням воріт 28:19 і має ще дві гри до кінця сезону.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" з Нюарку відбула минулонедільну зустріч Американської Футбольної Ліґи на виїзді в Рочестері із тамошньою дружиною „Лансерс". Ці мистецькі змагання закінчилися нерішеною 2:2. Ворота для „Чорноморської Січі" здобули: Снилик і Коваленко.

ПРОПАҐАНДА УКРАЇНСЬКОЇ СПРАВИ ЗА БЕЗЦІН

Всі ми знаємо, яку величезну силу має пропаґанда взагалі, у війні зокрема. Зручною і доцільною пропаґандою можна не раз у війні осягнути більший успіх, чим збройною боротьбою. Длятого кожний нарід, що веде війну, видає на пропаґанду величезні суми грошей. Український нарід є вже від 50 літ в затяжній, накинутій нам війні проти москалів. Вони побили Україну мілітарно, і український нарід на рідних землях не має тепер можливости продовжувати збройного спротиву Москві, а спонтанний ідейний спротив, якого символом є тепер Вячеслав Чорновіл і сотки подібних йому синів і доньок української землі, окуплюється там величезною і страшною ціною знущань, насильств і каторг. Ми, українці у вільнім світі, маємо не тільки можливість але й обов'язок продовжувати наш спротив, а навіть перейти в наступ проти московського ворога при помочі всіх доступних нам середників, при чім не мусимо за те платити такої страшної ціни, яку платять тепер Вячеслав Чорновіл і його побратими та однодумці. Одним з таких середників є впасне пропаґанда. Хоч ми не можемо видавати на пропаґанду таких сум, які видають у війні державні народи, то все ж таки кождий і кожда з нас може і повинен робити те, що є в границях нашої можливости, хоч би ця можливість була найменша, бо, як кажуть, „кропля по кроплі скалу вижолоблює".

Одним з таких дрібних середників може на примір бути маленька наліпка, яку кождий і кожда з нас може наліплювати на всі висилані нами листи. Текст такої наліпки може бути слідуючий:

Write your Congressman & Senator to demand, through the United Nations, the independence for UKRAINE, a nation of 45 millions, now enslaved by Russia.

Той текст я уложив собі сам, але може хтось покликаний до того, на примір Український Конґресовий Комітет Америки, міг би уложити ліпший текст та подати його до відома нам всім в нашій пресі. П'ятсот наліпок з поданим текстом і з клеєм, як на поштових марках, та в додатком за опакування і поштову пересилку коштували мене тільки одного доляра і 29 центів. В цій фірмі в якій я цю наліпку замовив, одна лінійка наліпки не може мати більше чим 25 малих або 21 великих букв і відступів. П'ятсот наліпок, що мають тільки 4 такі лінійки, коштують тільки 50 центів, 5 лінійок 75 центів, 6 лінійок 90 центів і т.д. плюс додаток за опакування і пересилку: 39 центів при замовленню до двох долярів, 49 центів до трох долярів, 49 центів до трьох донаша друкарня може друкувати і висилати такі наліпки за такі ціни. Як може, то ми повині замовляти такі наліпки в наших друкарнях, а як такої нашої друкарні нема, то подаю адресу тої фірми, яка друкувала і прислала мені вище подану наліпку.

Walter Drake & Sons, Inc., 94 Drake Building, Colorado Springs, Colorado 80901.

О. М. Т.
Старшина УГА

„Кріщен Сайєнс Монітор" називає Україну „Францією Сходу"

Бостон. — Великий американський щоденник, що виходить накладом понад 200 - 000 примірників, „Кріщен Сайєнс Монітор", у числі з 17 квітня опублікував статтю Пола Вол „Російсько-українські взаємовідношен н я постійно напружені", з картою України і сусідніх країн у Европі. Автор хибно твердить, що большевицька Росія нібито не окупувала Україну, бо комуністичну владу мали б там встановити „у к р а ї нські большевики" Скрипник і Косіор... Але Пол Вол вірно малює картину постійної боротьби українського народу, який він порівнює з французьким народом, проти московського ворога за царизму і за комунізму. Боротьба провадиться за українську мову, літературу, культуру та в інших ділянках, і тепер вона наростає. А м е р и канський журналіст переповідає розмову між українським письменником і польським письменником, в якій українець сказав, що в Києві є один зайвий пам'ятник — гетьманові Богданові Хмельницькому, бо він віддав Україну під московську опіку. Автор зазначає, що українці виступають проти Росії за те, що вони потоптали умову про рівність і рівнорядність обох націй, а росіяни закидають українцям „зраду Росії", бо гетьман Іван Мазепа виступив у союзі з Карлом XII проти Московщини. Стверджуючи, що за останні часи на українську мову перекладені всі більші твори світової літератури, автор пише проти русифікації і висуває дивовижну в наші часи „теорію", мовляв українська мова — це мішанина російської і польської мов. Та в назагал сумлінно написаній статті Пол Вол в кінці зазначає, що Україна, або як він часом її називає, Франція Сходу, перебуває в стані боротьби за свої права і що від Москви залежатиме, що буде далі. „Кріщен Сайєнс монітор" стверджує наростання націоналізму в Україні після майже 50 років так зв. „комунізму".

З НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН У ЗСА

На пленарній конференції з участю Філософічної секції д-р Володимир Янів проф Українського Вільного Університету в Мюнхені) 5 січня 1968 р. прочитав доповідь: „Т в о р ч і с т ь Миколи Шлемкевича з етно-психологічного погляду".

Гостя з Европи — наукового секретаря НТШ у Сарселю та історично-Філософічної секції НТШ привітав віце-президент УВАН проф. Дем'ян Горняткевич, який запросив на предсідника засідання д-ра Богдана Цимбалістого, як репрезентата Філософічої секції.

Вечір мв доволі численну авдиторію і був актуальний, бо він припав на час посвячення пам'ятника на гробі св. п. Миколи Шлемкевича, члена обидвох наших найвищих наукових установ — УВАН та НТШ. На засіданні відіграно із магнітофонної стрічки інтерв'ю Покійного, яке він свого часу дав для радіомовлень. Голос Покійного, утриваленій на стрічці, — зближали присутніх до Тої небуденної постатті нашої сучасности, якої втрату відчуваємо й посьогоднішній день, як свіжу й незаступлену.

Доповідь проф. Янева базувалася на його більшій студії, яку він написав для збірника, запланованого для відзначення пам'яті Покійного. Доповідач схарактеризував Миколу Шлемкевича як „філософа та соціолога з університетської формації, мислителя з покликання та публіциста з темпераменту, який навіть із певною стриманістю, а то й нехіттю ставився до холодного досліду", уважаючи, що „публіцистика це передня сторожа духа", в якій „виявляються перші спроби і мистецьких, і наукових оформлень". Тому важко було б дивитися на Шлемкевича, як на етнопсихолога-дослідника, і тому студія В. Янева не могла бути простим підсумком етнопсихологічних поглядів М. Шлемкевича.

Доповідач проаналізував поодинокі твори Шлемкевича з етнопсихологічного погляду, вибираючи з них усе те, що мало свою вартість при характеристиці вдачі українця.

Після аналістичного розгляду поодиноких творів, В. Янів накреслив структуру духовости українця, — так, як її можна б виінтерпретувати з творчости М. Шлемкевича.

Після синтетичної картини „української людини" у призмі творів М. Шлемкевича, В. Янів визначив місце М. Шлемкевича у історії української е т н о п сихології, вказавши насамперед на те, що перші спроби дати силует української духовости (зокрема М. Костомарова) розмірно скоро перервалися. Тимчасом українська громадськість — після неудачі наших Визвольних Змагань — вперто шукала причин тієї національної трагедії: коли одні добачувалися причин у зовнішних чинниках, другі сягнули до нашої власної духової постави. Тому питанням нашої вдачі, з якої мали б випливати причини наших неудач, присвятили свою увагу українські публіцисти-ідеологи (Донцов, Липинський, — дещо пізніше: Федорович-Малицька, Ю. Липа). До цієї групи ідеологів-публіцистів належить і сам Шлемкевич, але від них він цілком відрізняється своєю філософічно-соціологічною ерудицією, як теж тим, що в деяких творах він вже ставить своїм майже безпосереднім завданням дослідити українську душу, а навіть заохочує до таких дослідів ще й інших.

Після доповіді розвинулася доволі жива дискусія, уміло керована предсідником вечора, — а згодом присутні обмінялися ще вже цілком вільно (вже по закритті Конференції) своїми думками щодо необхідности прискішити видання збірника на пошану нашого Мислителя, що своє життя присвятив шуканню Правди, — а обов'язок насамперед падає на ті установи, з якими Покійний був найтісніше пов'язаний: на УВАН, яке влаштувало вечір у його пошану, і на НТШ, від якого виступив доповідач. Спеціяльно цінним був факт, що на Конференції були й члени родини Покійного, в яких находиться літературна спадщина М. Шлемкевича, що кожночасно готові при підготові Збірника співдіяти.

Я.

МАНІФЕСТАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В АНГЛІЇ

Брадфорд. — Молебнями і великим походом вулицями міста, а потім масовим вічем заманіфестувала українська молодь Англії 23-го березня свою солідарність з українськими в'язнями в Мордовії. Сотні молоді з СУМ-у і Пласту, підтримані батьками й матерями, домагались на своєму вічу звільнення з в'язниці незаконно засудженого Юрія Шухевича та ін. українців у Мордовії, в тюрмах Києва і Львова, прізвища яких відомі за кордоном, хоча над ними відбулись таємні московські суди.

Ділимося сумною вісткою,
що дня 26-го квітня 1968 року упокоїлася в Бозі
наша Найдорожча **МАМА і БАБУНЯ**

бл. п. ЕВДОКІЯ ДОМАШЕВСЬКА

Тіло спочиває в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вулиця в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбудеться 30-го квітня 1968 р. о год. 9-ій ранку до церкви св. Юра, а звідтіля на український цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку, горем прибиті:

доньки — **ОЛЕСЯ** з мужем **МИКОЛОЮ ГРИЦКОВЯНОМ** і дітьми: **ХРИСТЕЮ, СТЕФОЮ і МИКОЛОЮ**
ВОЛОДИМИРА з мужем **СЛАВКОМ ВІЛАНЮКОМ**
сини — **МИКОЛА** з дружиною **КАТЕРИНОЮ** і сином **ВАСИЛЕМ**
СТЕФАН з дружиною **ЛЮІЗ**

●

Родина просить замість квітів, жертвувати на добродійні цілі, а зокрема на журнал „Гуцулія".

Ню Йорк, Н. Й.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УДІЛОВЦІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

Звичайні Загальні Збори Уділовців Українського Народного Дому відбулися 6-квітня 1968 р. в 6-ій год. вечором у малій залі. Збори відкрив президент інж. Августин Сумик привітом присутніх та заподанням порядку нарад, який присутні приняли без змін. На основі звіту дир. Евг. Стахова стверджено, що в нарадах були заступлені 1211 шеровців особисто та через свої повновласті. Він теж ствердив, що збори є правосильні і попросив вибрати президію. До президії обрано предсідника д-ра Романа Осінчука, та на секретаря д-ра Ол. Соколишина. Протокол минулорічних зборів прочитав інж. Авг. Сумик, який прийнято без змін.

Про працю УНД звітував президент інж. Августин Сумик, який вказав на пророблену роботу, зв'язану з поправками, вимаганими законами, як вставлення залізних дверей, вікон, відновлення кількох приміщень, включно з малою залею, де відбувалися збори. Він ствердив, що українські імпрези в УНД маліють, велика заля є замала на наші більші імпрези, і адміністрація змушена винаймати її чужинцям. УНД є призначений в першу чергу для українців, їх організацій, родинних свят, весіль, христин, і тим подібно. На закінчення звіту інж. Сумик подякував усім членам Дирекції за співпрацю і адміністраторові п. Росолі за солідне ведення господарки УНДому.

Мгр Ів. Винник здавав господарський звіт. Він заявив, що всім уділовцям розіслано подрібні розрахунки доходів і видатків УНД за 1967 р. В минулому році УНД мав 103,331.92 дол. доходів, з якого сама бара дала понад 50 тисяч. Винайм кімнат для організацій та торги в ресторані дали 11 тис. Видатків було 97,495.80 дол. Чистий зиск перед амортизацією виносив 5,836.12 дол. Пасиви і капітал становлять понад 103 тис. дол. За минулий рік сплачено всі позички, крім УНС, якому УНД винен ще 38 тис. дол. УНД виказує здорову фінансову господарку, що є запорукою, що українська громада в Ню Йорку мусить застановитися над будовою репрезентаційного УНДому, для чого останні річні збори УНД обрали окрему комісію.

Від Т-ва Оборони Лемківщини п. Кавчак звернув увагу, що УНД може мати кращий дохід, коли УНД буде давати добру обслугу на імпрезах. Він подякував за співпрацю УНД з його товариством. Предсідник д-р Р. Осінчук та президент інж. Авг. Сумик давали вичерпні виснення на запити. Дир. Евг. Стахів подав проєкт уряджувати у відновленій малій залі УНД щоп'ятниці та суботи танці для молоді за низькими вступами при музиці грамофонових платівок. Проф. Мих. Лисогір звернув увагу, що УНД повинен в першу чергу служити українській громаді і вона мусить з нього користати і фінансово йому допомагати.

На кінці забрав голос один з основників УНД інж. Мирослав Лепкалюк, який пригадав, серед яких умовин закуплено УНД і як під сучасну пору укр. громада втікає з долини міста. Те, що закуплено, не падає на ціні, але зростає на вартості і тому за кілька років на тій площі, одержавши федеральні позички, можна буде побудувати укр. хмародер, гідний українського доброго імени. Від 1953 р. „бизнес" УНД видержав завдяки відданим працівникам. Нам всім слід старатися збільшити той „бизнес" УНД. Потрібно 5 міль. дол. для будови нового УНД на 30-35 поверхів, де приміщувалися б до 5-го поверха наші організації з великою репрезентаційною залею та рядом менших заль. Від 8-35 поверху можна б продавати кооперативні доми нашим громадянам. УНД має добру славу, він на час платить свої зобов'язання, і тому торгівці реальности є зацікавлені в об'єкті УНД і можуть допомогти інвестиціями.

Предсідник попросив заподавати кандидатів на вибутих членів Ради Директорів УНД. Є це: проф. Мих. Лисогір, д-р Р. Осінчук, адв. Вол. Стек, дир. Евг. Стахів. Авг. Сумик ставить внесок перевибрати вище наведених осіб з тим, що він ще додав на 5-го члена інж. Пащука. Присутні одноголосно вибирають на три роки каденції вище наведених осіб через піднесення рук.

В біжучих справах пп. Вол. Бідяк, Салдан, інж. Баран, дир. Е. Стахів, інж. Лепкалюк, д-р Р. Осінчук та інші порушили ряд актуальних справ, пов'язаних з господаркою УНД. Після вичерпання програми нарад предсідник д-р Р. Осінчук подякував присутнім за участь в ділових зборах та поінформував, що один з основників УНД та один з поважніших шеровців УНД, інж. Мир. Лепкалюк два дні тому відзначав свої уродини і тому бажає йому в імені Дирекції УНД та шеровців всього найкращого. Присутні заінтонували на його честь „Многолітствіє". Предсідник зборів д-р Р. Осінчук передав провід зборів президентові УНД інж. Авг. Сумикові, який подякував присутнім за участь, замикаючи Річні Збори Українського Дому в Ню Йорку та попросив всіх на перекуску.

Д-р Ол. Соколишин
Секретар Загальних Зборів УНД в Ню Йорку

ДОВГОГРАЙНА ПЛАТІВКА ЙОСИФА ГОШУЛЯКА

Торонто. — „Фірма АРСІЕЙ Сіктор випустила довгограйну платівку з записом 10 українських пісень клясиків у виконанні співака Йосифа Гошуляка. Платівку під назвою „Юкрейніен классік" оформив мистець М. Левицький. Окремо подані тексти пісень українською, англійською і французькою мовами, короткі дані та світлини М. Лисенка, К. Стеценка, Я. Степового, С. Барвінського і М. Гайворонського. Платівка присвячена 1000-річчю державности Канади і 75-річчю поселення українців у Канаді.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 4-го ТРАВНЯ 1968 р.

ШИКАГО - Середній Південь. Місячні збори Б-ва св. Арх. Михаїла — 157 Відд. о год. 7-ій веч. в залі СУМА при 1923 Вест 51-ій вул. На порядку нарад будуть справи: приєднування членів, пікніку і плачення місячн. вкладок. Після зборів відбудеться в тій же залі Велика Весняна Забава, на яку запрошується так членів Відділу, як і всіх українців м. Шикаго. — М. Харів, предс., В. Матичак, секр.

СЕРЕДА, 8-го ТРАВНЯ 1968 р.

КЕРГОНКСОН, Н. Й. Річні загальні збори 88-го Відділу — о год. 7-ій веч. в бібліотеці Союзівки. Якщо на визначений час не явиться вимагана статутом кількість членів, збори відбудуться годину пізніше при скількості приявних членів. — В. Квас.

ТРЕНТОН, Н. Дж. 116 Відділ Т-во Вільні Козаки відбув 7 квітня річні збори і вибрав на 1968 р. таку управу: І. Головко, гол., Ніна Самокіш, заст. гол., С. Шилкевич, секретар. Котр. Комісія: А. Івченко, гол., П. Кортяк і І. Івашко — члени. — С. Шилкевич, секр.

Посмертні згадки

АНАСТАЗІЯ НИКОРЧУК-ГАНЧАР, довголітня членкиня Т-ва Укр. Січ — 59-ий Відд. УНС в Бриджпорті, Конн., померла 15 березня 1968 р. по тяжкій недузі. Покійна походила з с. Устє Єпископське, пов. Борщів, Зах. Україна. Полишила в смутку 4 доньки, 4 зятів, сина Павла, 8 внуків, 2 правнуків і брата. Похорон відбувся 18 березня 1968 р. з пох. заведення до Укр. Православної Церкви при участи родини, знайомих, членів Т-ва на Lakeview цвинтарі.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Галькевич, секр.

МИХАЙЛО ГРИЦАК, довголітній член 316 Відд. УНС в Рочестері, Н. Й., член - фундатор УНДому, помер 18 березня 1968 р. Покійний нар. 1894 р. в селі Липиця Горішна, Рогатинського пов., належав до Т-ва від 1914 р. Виконував свої чл. обов'язки точно і совісно весь час. Полишив у смутку дружину Анастазію і доньки Фріду, Марію і Софію Квасниця. Похорон відбувся 21-го березня 1968 р. з церкви св. Йосафата. Похований на Holy Sepulchre цвинтарі.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

Аплікація на прийняття
— на —
КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
на СОЮЗІВЦІ
КЕРГОНКСОН, Ню Йорк
від 5-го СЕРПНЯ 1968 року

Ім'я і прізвище: ____________________

Адреса: ____________________

Вік: __________ Член УНСоюзу, Відділ: __________

Знання української мови:

СЛАБЕ ☐ ЗАДОВІЛЬНЕ ☐ ДОБРЕ ☐

Залучую на рахунок оплати $__________

(Повна оплата курсів — $120.00. Половину належности треба вплатити із аплікацією).

Аплікації висилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, Nek York 12446

ТАРЗАН, ч. 5988. Брехливий ватажок!

— Ідіть геть! — задирливо сказав ватажок Томбу. — Тут зовсім немає білої жінки.

— Дуже добре, великий шефе, ми відійдемо, — знизував плечима Тарзан.

— Думаю, що мусимо пробувати в іншому — почав було Зукофф. — Неконче, — відповів мавполюд. — На мою думку ватажок села Томбу бреше!